

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫң МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

БИДАЙ ЖАРМАСЫ
(Полтавалық, «Артек»)
Техникалық шарттар

КРУПА ПШЕНИЧНАЯ
(Полтавская, «Артек»)
Технические условия

КР СТ 2121-2011

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрія және жана технологиялар министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫң МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

БИДАЙ ЖАРМАСЫ

**(Полтавалық, «Артек»)
Техникалық шарттар**

ҚР СТ 2121-2011

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрія және жаңа технологиялар
министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

Алғысөз

1 «Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты» республикалық мемлекеттік кәсіпорны, «Қазақстанның техникалық нормалдау және стандарттау қауымдастыры» заңды тұлғаларының бірлестігі ӘЗІРЛЕП ЕҢГІЗДІ

2 Қазақстан Республикасы Индустрія және жаңа технологиялар министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2011 жылғы 4 караашадағы №595-од бүйріғымен **БЕКІТІЛПІ ҚОЛДАНЫСҚА ЕҢГІЗІЛДІ**

3 Осы стандарт CODEX STAN 178-1991, REV. 1-1995 (Қатты бидайдан жасалған жармаға және қатты бидайдан жасалған ұнға арналған Кодекс стандарты) халықаралық талаптарын есепке ала отырып, езірленген

**4 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ**

**2018 жыл
5 жыл**

5 АЛҒАШ РЕТ ЕҢГІЗІЛДІ

Осы стандарттаң енгізілетін өзгерістер туралы ақпарат «Стандарттау бойынша нормативтік құжаттар» сілтемесінде, ал өзгерістер және түзетулер мәтіні – ай сайынғы «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық сілтемесінде жарияланады. Осы стандарттың қайта қаралған немесе ауыстырылған (жойылған) жағдайда, тиісті ақпарат «Мемлекеттік стандарттар» ақпараттық сілтемесінде жарияланатын болады

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Индустрія және жаңа технологиялар министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толықтай немесе бөлшектеліп басылып шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

БИДАЙ ЖАРМАСЫ
(Полтавалық, «Артек»)
Техникалық шарттар

Енгізілген күні 2013-01-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт қатты бидайды (*Triticum durum Desf.*) қайта өндеу нәтижесінде алынған бидай жармасына таратылады.

Стандарт мыналарға таратылмайды:

- карапайым бидайдан (*Triticum aestivum L.*), тырбық бидайдан (*Triticum compactum Host.*) немесе қатты бидай қоспасынан (*Triticum durum Desf.*) дайындалған кез келген өнімге;
- мал азығына немесе азықтық емес өнеркәсіптік қолдануға арналған қатты бидайдан жасалған ұнға немесе жармага.

Осы стандарт экспорттық жеткізулер үшін қолданылады.

Осы стандарт ГОСТ 276 талаптарын ескереді.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартты қолдану үшін мынадай сілтемелік нормативтік құжаттар қажет:

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 21.03 №277 қаулысымен бекітілген «Буып-туюғе, таңбалауға және затбелгі жапсыруға және оларды дұрыс түсіруге қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 26.04 №392 қаулысымен бекітілген «Ұн тартатын -жарма өнеркәсібі өнімдерінің, крахмал және крахмал өнімдерінің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

ҚР СТ 1.9-2007 Қазақстан Республикасының мемлекеттік техникалық реттеу жүйесі. Халықаралық, өнірлік және шетел мемлекеттерінің ұлттық стандарттарды, Қазақстан Республикасындағы стандарттау жөніндегі басқа нормативтік құжаттарды қолдану тәртібі;

ҚР СТ 1046-2008 Бидай. Техникалық шарттар.

ҚР СТ ИСО 2171-2011 Дән, бұршақ тұқымдастар және олардың тартылған ұн өнімдері. Өртөу кезінде құлдің шығуын анықтау.

ҚР СТ 1887-2009 Ауылшаруашылық азық-түлік өнімдері. Къельдаль әдісімен азот мөлшерін анықтау. Жалпы ережелер.

ГОСТ 276-60 «Бидай жармасы (Полтавалық, «Артек». Техникалық шарттар).

ГОСТ 20239-74 Ұн, жарма және кебек. Металл магнитті коспады анықтау әдісі.

ГОСТ 26312.1-84 Жарма. Сынамаларды қабылдау ережесі және іріктеу әдісі.

ГОСТ 26312.2-84 Жарма. Қаракұмық жармасының және сұлы үлпегінің пісу қасиетін, органолептикалық көрсеткіштерді анықтау әдісі.

ГОСТ 26312.3-84 Жарма. Астық дақылдарын зиянкестермен жұқтырыштырын анықтау әдісі.

ГОСТ 26312.4-84 Жарма. Ирілікті немесе нөмірді, коспаларды және ядро сапалығын анықтау әдісі.

ГОСТ 26312.7-88 Жарма. Ылғалдықты анықтау әдісі.

ГОСТ 26934-86 Шикізат және тамақ өнімдері. Мырышты анықтау әдісі.

ГОСТ 26971-86 Балалар тамақ өнімдеріне арналған, дән, жарма, ұн, талқан. Қышқылдықты анықтау әдісі.

ГОСТ 30178-96 Шикізат және тамақ өнімдері. Улы элементтерді анықтаудын атомдық-абсорбциялық әдісі.

ISO 1871-2009* Agricultural food products; General directions for the determination of nitrogen by the Kjeldahl method (Ауылшаруашылық азық-түлік өнімдері. Къельдаль әдісімен азот мөлшерін анықтау. Жалпы ережелер).

ЕСКЕРТПЕ: Осы стандартты пайдаланған кезде ағымдағы жылғы жай-күйі бойынша жыл сайын шығатын «Стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттар сілтемесі» атты ақпараттық сілтемелер және ағымдағы жылы жарияланған ай сайын шығатын ақпараттық сілтемелер бойынша сілтемелік стандарттар қолданысын тексерген дұрыс. Егер сілтемелік құжат ауыстырылған (өзгертилген) болса, онда осы стандартты пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертилген) құжатты басшылыққа алу қажет. Егер сілтемелік құжат ауыстырылмай жойылса, онда оған сілтеме берілген ережелер осы сілтемеге қатыссыз бөлімде қолданылады.

3 Техникалық талаптар

3.1 Бидай жармасы белгіленген тәртіpte бекітілген технологиялық ережелер бойынша осы стандарттың талаптарына сәйкес өндірілуге туіс

Бидай жармасының түйіршігінің өлшеміне және өндеу тәсіліне байланысты 1-кестеде көрсетілген нөмірлерге (1,2,3,4) және түрлерге (Полтавалық, «Артек») бөледі.

* ҚР СТ 1.9 сәйкес қолданылады

1-кесте – Жарма түрлері және номірлері

Түр	Номір
1 Полтавалық	1 ірі 2 және 3 орташа 4 ұсақ
2. «Артек»	-

Бидай жармасы ҚР СТ 1046 сәйкес 1-4-кластарының талаптарына сәйкес келетін жеткізілген қатты бидайдан өндірілуға тиіс.

3.2 Бидай тобының түрлерінің сипаттамасы 2-кестеге сәйкес келуге тиіс.

3.3 Барлық түрдегі және номірдегі бидай жармасы 3-кестеде көрсетілген талаптарға сәйкес келуге тиіс.

2-кесте – Бидай тобының түрлерінің сипаттамасы

Түрі	Сипаттамасы
1 Полтавалық	№ 1 жарма – дөңгелектенген ұштарымен ұзартылған пішінді, қырнап өнделген, жемісті және тұқымды қабықтардан жартылай және ұрықтан босатылған бидай дәні. № 2 жарма – дөңгелектенген ұштарымен жұмыр пішінді, қырнап өнделген, жемісті және тұқымды қабықтардан жартылай және ұрықтау толықтай босатылған уатылған бидай дәнінің бөлшектері. № 3 және 4 жарма - жемісті және тұқымды қабықтардан жартылай және ұрықтан толықтай босатылған, әртүрлі көлемдегі бидайдың уатылған дәндерінің бөлшектері. Жарма бөлшектері жұмыр пішінді және қырнап өнделген
2 «Артек»	Жемісті және тұқымды қабықтардан жартылай және ұрықтан толықтай босатылған ұсақ уатылған бидай дәндерінің бөлшектері. Жарма бөлшектері қырнап өнделген

3-кесте – Барлық түрдегі және номірдегі бидай жармасының сапасына қойылатын талаптар

Көрсеткіш атаяуы	Норма
1. Тұс	Сары
2. Иіс	Бидай жармасына өзіндік борсыған да емес, көгерген де емес, бөргде иіссіз
3. Дәм	Бидай жармасына өзіндік қышқыл да емес, ашы да емес, бөргде дәмсіз
4. Ылғалдық % *, артық емес	14,0
5. Ядро сапалылығы %, кем емес	99,2

3-кесте (жалғасы)

6. Арамшөп қоспасы %, артық емес оның ішінде:	0,3
а) минералды қоспа, артық емес	0,05
б) зиянды қоспа, артық емес, оның ішінде өрмелегіш уеке кіре, алуан түсті вязель, артық емес	0,05
в) қарамықша, артық емес	0,02
	0,1
7. Бұзылған ядро %, артық емес	0,2
8. Қарабидайдың және арпаның өндөлген дәндері %, артық емес	3,0
9. Астық қорларын зиянкестермен жұқтыру	Жол берілмейді
10. Тұқымы түсken гелиотроп және сұр триходесма тұқымдарының қоспасы	Жол берілмейді
11. 1 кг жармаға металл магнитті қоспа, мг, артық емес	3,0
* [2] сәйкес сапа-ылғалдық арнайы көрсеткіші 5 % макс. (массалық үлесі бойынша).	

ЕСКЕРТПЕ Аса сывықтық елшеуде металл магнитті қоспадардың жеке бөлшектерінің елшемі 0,3 мм аспауға тиіс емес, ал олардың жекелеген бөлшектері 0,4 мг артық емес болуға тиіс.

3.4 Ірілігі бойынша бидай жармасының сипаттамасы 4-кестеде көрсетілген талаптарға сәйкес келуге тиіс.

4 - к е с т е - Ірілігі бойынша бидай жармасының сипаттамасы

Жарма түрі және	Екі аралас елеуіш тесіктерінің диаметрі мм		Екі аралас елеуіштерінің өту	
	анықтама үшін			
	өту	жиылдыс		
Полтавалық: ірі № 1 орташа № 2	3,5	3,0	80	
	3,0	2,5		
орташа № 3 ұсақ № 4 «Артек»	2,5	2,0	80	
	2,0	1,5		
	1,5	-		

1-ЕСКЕРТПЕ №2,3,4 Полтавалық жарма үшін және «Артек» жармасы үшін уатылмаған бидай дәндерінің болуына жол берілмейді.

2-ЕСКЕРТПЕ «Артек» жармасы үшін №063 сымды тордан жасалған елеуіште белгіленеді.

3.5 Бидай жармасы барлық түрлерінің және нөмірлерінің қоспаларына 5-кестеде көрсетілген қоспалар жатады.

5-кесте – Бидай жармасының барлық түрлерінің қоспаларының сипаттамасы

Қоспа атавы	Сипаттама
1 Арамшөп қоспасы:	
а) минералды қоспа	Құм, кен, малта тас, топырақ бөлшектері, зімпара және кож бөлшектері
б) органикалық қоспа	Гүлді үлдірлер, сабактар, масактар, арамшөп қабықтарының бөлшектері
в) зиянды қоспа	Қарақүйе, қастауыш, өрмелегіш уекіре, алуан түсті вязель, ланцетті термолпис
г) арамшөп түқымы	Барлық жабайы өсегін және дақылды өсімдіктердің түқымдары
	3 % жоғары қарабидайдың және арпаның өндөлген дәндереі
д) қарамықша	Өндөлмеген бидай дәндөрі – жұмыс емес, қырнап өндөлмеген, ұрық бөліктөрінің болуымен
2 Бұзылған ядро	Қарамықша түқымы

ЕСКЕРТПЕ Карабидайдың және арпаның өндөлген дәндөрі жемісті және түқымды қабықтардан жартылай және гүлді үлдірден (арпа) және ұрықтан босағылған бидай – негізі дақылмен бірге техникалық өндеуден өткен осы дақылдардың дәні болып саналады.

3.6 Экспортталатын бидай жармасының сапасына қойылатын талаптарды жеткізуі мен тұтынушы арасындағы келісімде (келісімшартта) белгіленеді.

[1] сәйкес экспорт операциялары кезінде келісім (келісімшарт) шарттары бойынша жарма сапасына қойылатын ұсынылған минималды талаптар А қоспашасында келтірілген.

4 Қауіпсіздік талаптары

Қауіпсіздік талаптары «Ұн тартатын –жарма өнеркәсібінің өнімдерінің, крахмал және крахмал өнімдерінің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінде, «Бұып-түюге, танбалауга, затбелгі жапсыруға және оларды дұрыс түсіруге қойылатын талаптар» техникалық регламентінде белгіленген, [1], [2], [3].

5 Қабылдау ережесі

5.1 ГОСТ 26312.1 бойынша қабылдау ережесі.

5.2 Улы элементтердің, микотоксиндердің және пестицидтердің мөлшерін бақылауды белгіленген тәртіпте жүргізеді.

6 Сынау әдістері

ҚР СТ 1887 бойынша азот мөлшерін анықтау.

ГОСТ 26312.1 бойынша сынамаларды іріктеу.

ГОСТ 26312.2 бойынша органолептикалық көрсеткіштерді анықтау.

ГОСТ 26312.3 бойынша жұқтыруды анықтау.

ГОСТ 26312.4 бойынша ірілікті анықтау.

ГОСТ 26312.7 бойынша ылғалдылықты анықтау.

ГОСТ 20239 бойынша металл магнитті қоспадарды анықтау.

ГОСТ 26934 бойынша мырышты анықтау.

ГОСТ 26971 бойынша қышқылдықты анықтау.

ГОСТ 30178 бойынша улы элементтерді анықтау.

ҚР СТ ИСО 2171 бойынша күл мөлшерін анықтау.

7 Буып-түю, таңбалау, тасымалдау және сактау

«Буып-түюге, таңбалауға, затбелгі жапсыруға және оларды дұрыс түсіруге қойылатын талаптар» техникалық регламентіне сәйкес буып-түю, таңбалау, тасымалдау және сактау, [1], [3].

А қоспашасы
(ақпараттық)

6-кесте –Келісім (келісімшарт) бойынша жеткізілетін жарма сапасына (экспорттық операциялар кезінде) қойылатын ұсынылатын минималды талаптар

Параметр/сипат	Мөлшер	Талдау әдісі
Күл - қатты бидайдан жасалған жарма - қатты бидайдан жасалған тұтас жарма Қатты бидайдан жасалған ұн	Макс.: құрғақ салмақтың 1,3 %. Макс.: құрғақ салмақтың 2,1 %. Макс.: құрғақ салмақтың 1,75 %.	ҚР СТ ИСО 2171
Ақуыз ($N \times 5,7$) - қатты бидайдан жасалған жарма - қатты бидайдан жасалған тұтас жарма Қатты бидайдан жасалған ұн	Мин.: құрғақ салмақтың 0,5 %. Мин.: құрғақ салмақтың 11,5 %. Мин.: құрғақ салмақтың 11,0 %.	ISO 1871
Құнарлы заттар - витаминдер - минералдар - аминді қышқылдар	Экспорттаушымен келіседі	- Анықталмаған - Экспорттаушымен келіседі
Бөлшектер өлшемі - қатты бидайдан жасалған жарма Қатты бидайдан жасалған ұн	Макс.: 315 микрон ұяшықтары бар жібек матадан жасалған елеуіш немесе 79 % артық емес мата елеуіш арқылы ету Мин.: 315 микрон ұяшықтары бар жібек матадан жасалған елеуіш немесе 80 % артық емес мата елеуіш арқылы ету	- Анықталмаған - Экспорттаушымен келіседі
ЕСКЕРТПЕ [1] бойынша осы көрсеткіштерді анықтау әдісі. Экспортқа арналған бидай жармасын жеткізу кезінде осы нормалар өзгеріліуі мүмкін, бірақ оны жеткізуге арналған келісімдерде (келісімшарттарда) айтылуға тиіс.		

Библиография

- [1] Қатты бидайдан жасалған жармаға және қатты бидайдан жасалған ұнға арналған кодекс стандарты (CODEX STAN 178-1991, REV. 1-1995).
- [2] Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а 2010 жылғы 06.08 №611 бұйрығы «Тамак өнімдеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережесі.
- [3] ҚР ДМ министрінің м.а 2010 жылғы З тамыздағы №587 бұйрығы «Жүктөрді темір жол көлігімен тасымалдау жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ереже.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КРУПА ПШЕНИЧНАЯ

(Полтавская, «Артек»)
Технические условия

СТ РК 2121-2011

Издание официальное

**Комитет технического регулирования и метрологии
Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан
(Госстандарт)**

Астана

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН республиканским государственным предприятием «Казахстанский институт стандартизации и сертификации», Объединением юридических лиц «Казахстанская ассоциация технического нормирования и стандартизации»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан от 4 ноября 2011 года № 595-од

3 Настоящий стандарт разработан с учетом международных требований CODEX STAN 178-1991, REV. 1-1995 (Стандарт Кодекса для крупки из пшеницы твердой и муки из пшеницы твердой)

**4 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ
ПЕРИОДICНОСТЬ ПРОВЕРКИ**

2018 год
5 лет

5 ВВЕДЕN ВПЕРВЫЕ

Информация об изменениях к настоящему стандарту публикуется в ежегодно издаваемом информационном указателе «Нормативные документы по стандартизации», а текст изменений и поправок – в ежемесячно издаваемых информационных указателях «Государственные стандарты». В случае пересмотра (замены) или отмены настоящего стандарта соответствующее уведомление будет опубликовано в ежемесячно издаваемом информационном указателе «Государственные стандарты»

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без решения Комитета технического регулирования и метрологии Министерства индустрии и новых технологий Республики Казахстан

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КРУПА ПШЕНИЧНАЯ (Полтавская, «Артек») Технические условия

Дата введения 2013-01-01

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на пшеничную крупу, получаемую в результате переработки твердой пшеницы (*Triticum durum Desf.*).

Стандарт не распространяется:

- на любой продукт, приготовленный из пшеницы обыкновенной (*Triticum aestivum L.*), пшеницы карликовой (*Triticum compactum Host.*) или их смеси с пшеницей твердой (*Triticum durum Desf.*);
- на муку или крупу из пшеницы твердой, предназначенный для непищевого промышленного использования или в пищу животным.

Настоящий стандарт применим для экспортных поставок.

Настоящий стандарт учитывает требования ГОСТ 276.

2 Нормативные ссылки

Для применения настоящего стандарта необходимы следующие ссылочные нормативные документы:

Технический регламент «Требования к упаковке, маркировке, этикетированию и правильному их нанесению», утвержденный Постановлением Правительства Республики Казахстан от 21.03.2008 г. № 277.

Технический регламент «Требования к безопасности продуктов мукомольно-крупяной промышленности, крахмалов и крахмальной продукции», утвержденный Постановлением Правительства Республики Казахстан от 26.04.08 г. № 392.

СТ РК 1.9-2007 Государственная система технического регулирования Республики Казахстан. Порядок применения международных, региональных и национальных стандартов иностранных государств, других нормативных документов по стандартизации в Республике Казахстан.

СТ РК 1046-2008 Пшеница. Технические условия.

СТ РК ИСО 2171-2011 Зерновые, бобовые и продукты их помола. Определение выхода золы при сжигании.

СТ РК 2121-2011

СТ РК 1887-2009 Продукты пищевые сельскохозяйственные. Определение содержания азота методом Къельдаля. Общие положения.

ГОСТ 276-60 «Крупа пшеничная (Полтавская, «Артек». Технические условия).

ГОСТ 20239-74 Мука, крупа и отруби. Метод определения металломагнитной примеси.

ГОСТ 26312.1-84 Крупа. Правила приемки и методы отбора проб.

ГОСТ 26312.2-84 Крупа. Метод определения органолептических показателей, развариваемости гречневых круп и овсяных хлопьев.

ГОСТ 26312.3-84 Крупа. Метод определения зараженности вредителями хлебных злаков.

ГОСТ 26312.4-84 Крупа. Метод определения крупности или номера, примесей и доброкачественного ядра.

ГОСТ 26312.7-88 Крупа. Метод определения влажности.

ГОСТ 26934-86 Сырье и продукты пищевые. Метод определения цинка.

ГОСТ 26971-86 Зерно, крупа, мука, толокно для продуктов детского питания. Метод определения кислотности.

ГОСТ 30178-96 Сырье и продукты пищевые. Атомно-абсорбционный метод определения токсичных элементов.

ISO 1871-2009* Agricultural food products; General directions for the determination of nitrogen by the Kjeldahl method (Продукты пищевые сельскохозяйственные. Определение содержания азота методом Къельдаля. Общие положения).

ПРИМЕЧАНИЕ При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов по ежегодно издаваемому информационному указателю «Указатель нормативных документов по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Технические требования

3.1 Пшеничная крупа должна вырабатываться в соответствии с требованиями настоящего стандарта по технологическим правилам, утвержденным в установленном порядке.

В зависимости от способа обработки и размера крупинок пшеничную крупу подразделяют на виды (Полтавская, «Артек») и номера (1, 2, 3, 4), указанные в Таблице 1.

---

* Применяется в соответствии с СТ РК 1.9

Таблица 1 – Виды и номера крупы

Вид	Номер
1 Полтавская	1 крупная 2 и 3 средняя 4 мелкая
2. «Артек»	-

Пшеничная крупа должна вырабатываться из поставляемой твердой пшеницы, соответствующей требованиям 1-4-го классов согласно СТ РК 1046.

3.2 Характеристика видов пшеничной группы должна соответствовать Таблице 2.

3.3 Крупа пшеничная всех видов и номеров должна соответствовать требованиям, указанным в Таблице 3.

Таблица 2- Характеристика видов пшеничной группы

Вид	Характеристика
1 Полтавская	Крупа № 1 - зерно пшеницы, освобожденное от зародыша и частично от плодовых и семенных оболочек, зашлифованное, удлиненной формы с закругленными концами. Крупа № 2 - частицы дробленого зерна пшеницы, полностью освобожденные от зародыша и частично от плодовых и семенных оболочек, зашлифованные, овальной формы с закругленными концами. Крупа № 3 и 4-частицы дробленого зерна пшеницы различной величины, полностью освобожденные от зародыша и частично от плодовых и семенных оболочек. Частицы крупы округлой формы и зашлифованы
2 «Артек»	Частицы мелкодробленого зерна пшеницы, освобожденные полностью от зародыша и частично от плодовых и семенных оболочек. Частицы крупы зашлифованы

Таблица 3 - Требования к качеству крупы пшеничной всех видов и номеров

Наименование показателя	Норма
1. Цвет	Желтый
2. Запах	Свойственный пшеничной крупе, без посторонних запахов, не затхлый, не плесневый
3. Вкус	Свойственный пшеничной крупе, без посторонних привкусов, не кислый, не горький
4. Влажность в % *, не более	14,0
5. Добротакачественное ядро в %, не менее	99,2

Таблица 3 (продолжение)

6. Сорная примесь в %, не более в том числе:	0,3
а) минеральная примесь, не более	0,05
б) вредная примесь, не более, из них горчак ползучий, вязель разноцветный, не более	0,05 0,02 0,1
в) куколь, не более	
7. Испорченные ядра в %, не более	0,2
8. Обработанные зерна ржи и ячменя в %, не более	3,0
9. Зараженность вредителями хлебных запасов	Не допускается
10. Примесь семян гелиотропа опущенно-плодного и триходесмы седой	Не допускается
11. Металломагнитная примесь на 1 кг крупы, мг, не более	3,0

* согласно [2] специальный показатель качества- влажность 5 % макс. (по массовой доле).

ПРИМЕЧАНИЕ Размер отдельных частиц металломагнитной примеси в наибольшем линейном измерении не должен превышать 0,3 мм, а масса отдельных ее частиц должна быть не более 0,4 мг.

3.4 Характеристика пшеничной крупы по крупности должна соответствовать требованиям, указанным в Таблице 4.

Таблица 4 - Характеристика пшеничной крупы по крупности

Вид и номер крупы	Диаметр отверстий в мм двух смежных сит для определения		Номер прохода и схода двух
	прохода	схода	
Полтавская: крупная № 1 средняя № 2	3,5 3,0	3,0 2,5	80
средняя № 3 мелкая № 4 «Артек»	2,5 2,0 1,5	2,0 1,5 -	80

ПРИМЕЧАНИЕ 1 Для крупы Полтавской № 2, 3, 4 и для крупы «Артек» наличие недробленых зерен пшеницы не допускается.

ПРИМЕЧАНИЕ 2 Для крупы «Артек» сход устанавливается на сите из проволочной сетки № 063.

3.5 К примесям в пшеничной крупе всех видов и номеров относятся примеси, указанные в Таблице 5.

Таблица 5 – Характеристика примесей пшеничной крупы всех видов

Наименование примеси	Характеристика
1 Сорная примесь:	
а) минеральная примесь	Песок, руда, галька, частицы земли, наждака и шлака
б) органическая примесь	Частицы цветковых пленок, стеблей, колоса, оболочки сорняков
в) вредная примесь	Головня, спорынья, горчак ползучий, вязель разноцветный, термопсис ланцетный (мышатник)
г) сорные семена	Семена всех дикорастущих и культурных растений Обработанные зерна ржи и ячменя сверх 3 % Необработанные зерна пшеницы — не закругленные, не зашлифованные, с наличием части зародыша
д) куколь	Семена куколя
2 Испорченные ядра	Загнившие, заплесневевшие, обуглившиеся и все остальные зерна с явно измененными (испорченным) - цветом эндосперма
3 Мучка	Проход через сито из проволочной сетки № 063

ПРИМЕЧАНИЕ Обработанными зернами ржи и ячменя считаются зерна этих культур, прошедшие технологическую обработку вместе с основной культурой - пшеницей, освобожденные от зародыша и цветковых пленок (ячменя) и частично от плодовых и семенных оболочек.

3.6 Требования к качеству экспортируемой крупы пшеничной устанавливают в договоре (контракте) между поставщиком и потребителем.

Рекомендуемые минимальные требования к качеству крупы по условиям договоров (контрактов) при экспортных операциях, согласно [1], приведены в Приложении А.

4 Требования безопасности

Требования безопасности установлены в Техническом регламенте «Требования к безопасности продуктов мукомольно-крупяной промышленности, крахмалов и крахмальной продукции», Техническом регламенте «Требования к упаковке, маркировке, этикетированию и правильному их нанесению», [1], [2], [3].

5 Правила приемки

- 5.1 Правила приемки по ГОСТ 26312.1.
- 5.2 Контроль содержания токсичных элементов, микотоксинов и пестицидов проводят в установленном порядке.

6 Методы испытаний

- Определение содержания азота по СТ РК 1887.
- Отбор проб по ГОСТ 26312.1.
- Определения органолептических показателей по ГОСТ 26312.2.
- Определения зараженности по ГОСТ 26312.3.
- Определения крупности по ГОСТ 26312.4.
- Определения влажности по ГОСТ 26312.7.
- Определения металломагнитной примеси по ГОСТ 20239.
- Определение цинка по ГОСТ 26934.
- Определение кислотности по ГОСТ 26971.
- Определение токсичных элементов по ГОСТ 30178.
- Определение содержания золы по СТ РК ИСО 2171.

7 Упаковка, маркировка, транспортировка и хранение

Упаковка, маркировка, транспортировка и хранение в соответствии с Техническим регламентом «Требования к упаковке, маркировке, этикетированию и правильному их нанесению», [1], [3].

Приложение А
(информационное)

**Таблица 6 – Рекомендуемые минимальные требования,
предъявляемые к качеству крупы (при экспортных операциях),
поставляемой по договору (контракту)**

Параметр/описание	Предел	Метод анализа
Зола - крупа из твердой пшеницы - цельная крупа из твердой пшеницы Мука из твердой пшеницы	Макс.: 1,3 % сухого веса. Макс.: 2,1 % сухого веса. Макс.: 1,75 % сухого веса.	СТ РК ИСО 2171
Белок (N × 5,7) - крупа из твердой пшеницы - цельная крупа из твердой пшеницы Мука из твердой пшеницы	Мин.: 10,5 % сухого веса. Мин.: 11,5 % сухого веса. Мин.: 11,0 % сухого веса.	ISO 1871
Питательные вещества - витамины - минералы - аминокислоты	Согласовывается экспортером	с - Не определен - Согласовывается с экспортером
Размер частиц - крупа из твердой пшеницы Мука из твердой пшеницы	Макс.: Проход через сито из шелковой ткани с ячейками 315 микрон или тканевое сито не более 79 % Мин.: Проход через сито из шелковой ткани с ячейками 315 микрон или тканевое сито не более 80 %	- Не определен - Согласовывается с экспортером
ПРИМЕЧАНИЕ Методы определения данных показателей по [1]. При поставке крупы пшеничной на экспорт данные нормы могут быть изменены, но должны быть оговорены в договорах (контрактах) на ее поставку.		

Библиография

- [1] Стандарт кодекса для крушки из пшеницы твердой и муки из пшеницы твердой (CODEX STAN 178-1991, REV. 1-1995).
- [2] Приказ И.о. министра здравоохранения Республики Казахстан от 06.08.10 № 611 Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к пищевой промышленности».
- [3] Приказ и.о. министра МЗ РК от 3 августа 2010 г. № 587 Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к условиям перевозки грузов железнодорожным транспортом».

Басуға _____ ж. қол қойылды Пішімі 60x84 1/16
Қағазы оғсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы _____ дана. Тапсырыс _____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы, Орынбор көшесі, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 79 33 24